

oglină (prea mult), jucând cu ele ca și cum ar căuta, în spatele lor, adevărata lor identitate și răspunsurile râvnite – o reflecție a iluziilor. Spectatorii, poziționați de o parte și de alta a culoarului, sunt părtași la planurile de ucidere a Doamnei. Până apare stăpâna casei, spectacolul este voit violent, ritmuri muzicale ale formațiilor rock *Kiss* și *Accent* se îmbină cu jocul actorilor, aflați la prima lor experiență de acest gen.

Apariția Doamnei schimbă atmosfera tensionată a spectacolului. O apariție comică, Mihai Sima (aflat la debutul lui pe o scenă profesionistă), dă viață unui travestit ușor debusolat, bolnav de catalepsie, dar plin de haz. Gesturile, mimica și întreg jocul acestui tânăr actor trădează un personaj posedat de boli incurabile. Un amestec de blândețe, nebunie și violență face ca Mihai Sima să strălucească.

Costumele și decorul, semnate de Vioara Bara îmbină elemente de nou și vechi. Un telefon, două scaune de bar al timpului prezent, câteva obiecte decorative care, ele însele, reprezintă combinația noului cu vechiul – ornamentații în stil rococo, o masă sprijinită de trei îngeri (poate simbolizând personajele).

O abordare extravagantă și șocantă a textului naște un spectacol cu o arhitectură îndrăznească, construită cu inteligență de regizor.

Teatrul Dramatic „I.D. Sârbu” din Petroșani – 3 Mecs? după *Cameristele* de Jean Genet. Traducerea, adaptarea și regie artistică: Horațiu Ioan Apan. Asistent regia: Nicolae Vicol. Scenografia: Vioara Bara. Cu: Nicolae Vicol (*Solange*), Mihai Sima (*Doamna*), Dorin Ceagoreanu (*Claire*). Data premierei: 6 mai 2006.

Cameriste...profesioniste!

3 Dames, a doua variantă a *Cameristelor* lui Jean Genet, în viziunea aceluiași Horațiu Ioan Apan, este o montare clasică, opusă celei dintâi. Aici muzica lui Mozart însoțește jocul actrițelor. Aceleași replici, același joc „de-a stăpâna” dar cu o altă conotație, spun povestea.

Între elementele aceluiași decor, ordonate altfel, cele două cameriste trăiesc într-o atmosferă deprimantă. Spațiul scenic este modificat, păstrându-se totuși prezența spectatorilor pe scenă. Oglinzile deformatoare de adevăr sau poate, dimpotrivă, martore ale realității, rămân un personaj important al reprezentației. Cei trei îngeri, care reprezintă o măsură, ocupă centrul scenei pentru a anunța prezența divină.

Oana Liciu-Gogu (*Claire*) și Nicoleta Niculescu (*Solange*) sunt slujnicele nevrotice. Violente una cu alta și cu obiectele, ele scot la iveală temperamentul coleric, iar ura le sufocă. Pentru a sublinia putreziciunea interioară, Oana Liciu-Gogu prezintă o Claire bolnavă de epilepsie. Întreg jocul a fost epileptic și plin de urlete ale disperării, strident pe alocuri. Afișând zâmbete slugarnice, cele două oscilează între nebunie, dusă până la limită și imposibilitatea de a suporta durerea, de a se descompune în mai multe părți, fără să realizeze procesul lașității.

Ritualul morții, jucat de cele două cameriste, este întrerupt de apariția Doamnei, care scoate spectatorul din starea depresivă în care se afundase. Izabela Badovics conturează caracterul comic-grotesc al Doamnei. Într-o cheie dulce-acrișoară, stăpâna afișează, rând pe rând, teamă amestecată cu ură, groază combinată cu

milă și o inocență dezgustător de frumoasă. Astfel, cele două cameriste au toate motivele să o urască până la moarte. Personajul capătă identitatea Cruellei De Vil, care adulmecă tot ce vede, care are o viclenie bine ascunsă și care preferă să se poarte ca o pisică atunci când nu dorește să vorbească. Plin de nuanțe, bogat în stări care se schimbă de la o replică la alta, acest prototip al Doamnei, demonstrează performanța actriței.

Spectacolul poate reprezenta imaginea în oglindă a variantei *3 Mecs*? Poate că da, atâta timp cât în ambele variante simbolul scenografic, este oglinda. Poate că aceasta e adevărata imagine a cameristelor. Sau poate că este doar o reflectare a minciunii. Atunci care este adevărata față a cameristelor? Sunt bărbați? Sau femei? Sexul nu mai contează. Regizorul dezvăluie, prin două imagini, adevăratul motiv al pierderii de sine: apariția unei fetițe îmbrăcată într-o rochie albă (Almaya Matei) care, în prima imagine filmică abandonează copilăria, iar în cea de-a doua îl abandonează pe Dumnezeu, renunțând astfel la speranță.

3 Dames a constituit examenul de licență al celor trei studențe ale Facultății de Teatru și Film din Cluj-Napoca. Lăudabil efortul și deschiderea regizorului Horațiu Ioan Apan și a direcției teatrului, în a sprijini acest proiect. De altfel, după cum spunea directorul teatrului, Nicoleta Bolcă, există deja planuri îndrăznețe pentru stagiunea viitoare. Așteptăm confirmarea acestora – în speranța că teatrul petroșănean va ieși din conul de umbră în care, s-a aflat.

Teatrul Dramatic „I.D. Sârbu” din Petroșani – 3 Dames după Cameristele de Jean Genet.
Traducerea, adaptarea și regia artistică: Horațiu Ioan Apan. Asistent regia: Nicolae Vicol.
Scenografia: Vioara Bara. Cu: Izabela Badovics (*Doamna*), Nicoleta Niculescu (*Solange*), Oana Liciu-Gogu (*Claire*). Data premierei: 6 mai 2006.

Liviu ORNEA

Muzeul Literaturii Române

TREI NOPTI CU MADOX – „Vezi duhul sfânt făcut sensibil?”

Pentru aniversarea lui Matei Vișniec – 50 de ani, nu-i (de) glumă! –, Muzeul Literaturii Române, a montat, proiect cofinanțat de ARCUB, *Trei nopți cu Madox*. „Iar o sușă”, mi-am zis, destul de sâstisit. Și m-am dus, pe 26 iunie, căldură mare, cu inima îndoită, să văd comedia. Și bine-am făcut. Pentru că ce am văzut, deși făcut cu bani puțini, cu decor și recuzită reduse la minimum, nu a fost câtuși de puțin o sușă, ci un foarte frumos spectacol, unul adevărat.

Matei Vișniec are talentul de a spune lucruri grave în texte curgătoare, hazoase, care par ușor de înțeles, știe să vorbească despre moarte și despre Dumnezeu ca despre vecinul de peste drum. Dacă este sau nu un epigon al lui Beckett, cum ricanează unii, are mai puțină importanță. Textele sunt bune, scrise bine, țin și la lectură și la zicere pe scenă, sunt suficient de deschise pentru ca un regizor inteligent să le poată ridica fără a le trăda. Este exact ceea ce a făcut